

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ**

МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

**для студентів денної, заочної та прискореної форми навчання
факультету товарознавства і торговельного підприємництва
за напрямом підготовки
6.050302 «Товарознавство та експертиза в митній справі»**

Харків 2012

Розповсюдження та друк без дозволу ХДУХТ заборонено

Рекомендовано до друку кафедрою товарознавства в митній справі,
протокол № ____ від __.__.13 р.

Завідувач кафедри _____ д-р. техн. наук, професор М.П. Головко

Схвалено та затверджено науково-методичною комісією факультету
товарознавства і торговельного підприємництва, протокол № ____ від __.__.13 р.

Голова комісії _____ канд. техн. наук, доцент О.І. Упатова

Затверджено експертною радою факультету товарознавства і торговельного
підприємництва, протокол № ____ від __.__.13 р.

Рецензент: канд. техн. наук, доц. Пенкіна Н.М.

ВСТУП

Глобальна економічна інтеграція змінила характер міжнародних відносин, який виявляється насамперед у зростанні взаємодії економічних політик окремих держав та їх взаємозалежності. При формуванні ефективної економічної системи господарювання особливу роль відіграють зовнішньоекономічні відносини – вони стають одним з визначальних факторів економічного зростання. Акценти зовнішньоторговельної політики зміщуються у бік національних економік, що потребує докорінного реформування внутрішньої економіки з урахуванням тенденцій світогосподарського розвитку.

Сучасний етап ринкової трансформації економіки України передбачає, насамперед, розбудову таких елементів економічної системи, які, з одного боку, здатні забезпечувати рівні умови для здійснення господарської діяльності для усіх суб'єктів підприємницької діяльності, та іншого – слугують інструментами державного впливу на загальну ситуацію в країні.

Це повною мірою стосується формування митно-тарифної системи держави. Для України теоретичне дослідження проблем становлення митно-тарифної політики має особливу актуальність. Це, по-перше, пояснюється тим, що процес її формування мусить відбуватися досить інтенсивно, на відміну від країн, які мали можливості для еволюційного розвитку, по-друге, він переплітається з докорінним реформуванням відносин власності, і по-третє, це формування відбувається на тлі загальної довготривалої економічної кризи.

Дані методичні вказівки складені, відповідно до програми дисципліни «Митне регулювання» для спеціальності «Товарознавство та експертиза в митній справі».

Метою освоєння курсу «Митне регулювання» є науково-практичне та методологічне забезпечення підготовки фахівців до товарознавчо-експертної діяльності в галузі митного регулювання; формування у студентів системи спеціальних теоретичних та практичних знань щодо основних положень здійснення митного контролю та митного оформлення товарів що переміщуються через митний кордон України; прав та обов'язків митних декларантів; основ переміщення через митний кордон України пасажирів, товарів та інших предметів; визначенню необхідних дозволів державних органів України щодо дотримання безпеки продовольчих та непродовольчих товарів що імпортуються; призначенню та проведенню документального оформлення митних експертиз товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Дані методичні вказівки складено відповідно до робочої програми дисципліни «Митне регулювання» для студентів денної та заочної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» професійного спрямування «Товарознавство та експертиза в митній справі».

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Одним із видів аудиторних занять на яких базується вивчення навчальної дисципліни «Митне регулювання» є практичні заняття, які сприяють активізації творчої діяльності студентів, спонукають до творчої, активної і напруженої праці, розвивають мислення, привчають до відповідальності і самоконтролю, активізують пошукову та дослідницьку діяльність.

Практичним заняттям студентів передують лекції, на яких розглядаються базові та проблемні положення дисципліни «Митне регулювання». Після цього студенти мають ознайомитися з головними питаннями кожної теми відповідно до програми дисципліни: приступати до засвоєння матеріалу за допомогою рекомендованих літературних джерел, навчально-законодавчих та нормативних матеріалів, Інтернету тощо.

Тематика практичних занять спрямована на набуття практичних навичок, щодо вивчення загальних положень митного регулювання, економічної природи митного тарифу; здійснення митного контролю, специфіки використання імпортного та експортного мита, застосування особливих видів мита, диференціації митних ставок, визначення економічних наслідків застосування митного тарифу, визначення фактичного та оптимального рівня митного тарифу.

Зміст та плани практичних занять з дисципліни представлені у таблиці 1.

Дисципліна «Митне регулювання» має два залікових модуля, дані про які наведено у тематичному плані дисципліни. Кожен блок, змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Оцінювання кожного залікового модулю здійснюється за рейтинговою системою, в основу якої покладено накопичення оцінок за певний період навчання і за різнобічну діяльність. Сума, цих показників виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента. Студент повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль. Незадовільні оцінки складання, модульного контролю вважаються академічною заборгованістю, яка не може бути компенсованою за рахунок позитивного складання інших блоків змістових модулів. Заліковий: модуль слід, зарахувати як виконаний, якщо студент виконав всі заплановані в даному модулі види робіт та набрав не менше мінімального рейтингу за конкретний модуль.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми	Обсяг, годин		№ заняття	Зміст практичного заняття	Форми поточного контролю	Оцінка, міні-макс балів
	Денне відділення	Заочне відділення				
Змістовий модуль 1						
Тема 1.2. Економічна природа митного тарифу, його класифікація та функціональні завдання	2	0,5	1	<p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції митного тарифу та їх розгорнута характеристика. 2. Економічна та торговельно-політична роль мита. 3. Класифікація видів мита. 4. Класифікація митного тарифу залежно від мети та функціонального застосування. <p><i>Аналіз еволюції імпортного тарифу в Україні; перелік продукції різних галузей відповідно до якого мито виконує протекціоністську, преференційну, фіскальну функцію.</i></p> <p><i>Побудова моделей формування рішення ситуаційних завдань, спрямованих на побудову моделі формування митного тарифу в залежності від функціональної направленості для</i></p>	Опитування, контроль за виконанням завдань	3 – 5

				<i>продукції різних галузей, що виробляється в Україні.</i>		
Тема 1.3. Ввізне мито – податок на зовнішню торгівлю	1	0,5	2	Питання для обговорення: 1. Тарифна ескалація. 2. Характеристика української системи митно-тарифного регулювання. 3. Класифікація митних пільг. <i>Розрахунок середньоарифметичної та середньозваженої ставки мита для товарів, що ввозяться в Україну; рішення ситуаційних завдань, спрямованих на побудову графіку механізму застосування тарифної квоти в Україні на наступні товари: тверді сири, зерно, взуття з натуральної шкіри.</i>	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 4
Тема 1.4. Специфіка використання експортного мита при регулюванні національного ринку	2	0,5	3	Питання для обговорення: 1. Динаміка надходжень коштів до Державного бюджету України від експортного мита за останні 10 років. 2. Ефект перерозподілу прибутків в межах країни від застосування мита щодо експорту монопольних для країни товарів. 3. Механізм нарахування	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 4

				адвалерного експортного мита в Україні. <i>Рішення ситуаційного завдання по механізму застосування експортного мита на прикладі виробництва та споживання телевізорів за допомогою графіка.</i>		
Тема 1.5. Особливості нарахування митного тарифу в залежності від виду мита	2	–	4	Питання для обговорення: 1. Механізм дії специфічного мита. 2. Механізм дії комбінованого мита. 3. Механізм дії змішаного мита. <i>Рішення ситуаційного завдання по розкриттю механізму дії митного тарифу залежно від способу нарахування за допомогою графіка.</i>	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 4
Тема 1.6. Застосування особливих видів мита як обмежувальних заходів	1	0,5	5	Питання для обговорення: 1. Умови застосування тарифних заходів за принципом обмеження та механізмом нарахування антидемпінгового, спеціального чи компенсаційного мита. <i>Вирішення ситуаційного завдання по впровадженню Україною антидемпінгового мита на електролампи з Росії. Розв'язання ситуаційного завдання</i>	Опитування, контроль за виконанням завдань	3 – 4

				<i>по ввезенню Росією спеціального імпортного мита на вивезення з України картопляного крохмалю.</i>		
Тема 1.7. Диференціація митних ставок залежно від країни походження товару	2	0,5	6	Питання для обговорення: 1. Преференційні та пільгові ставки, що застосовуються до товарів, які надходять з України. 2. Еволюція системи надання преференцій в Україні. <i>Розв'язання ситуаційного завдання по застосуванню Україною повних ставок щодо оподаткування товарів виробництва Тайваню.</i>	Опитування, контроль за виконанням завдань	3 – 4
<i>Разом за модулем 1</i>	10	2,5	6			15 – 25
Змістовий модуль 2						
Тема 2.1. Економічні наслідки застосування митного тарифу для країни	1	–	7	Питання для обговорення: 1. Специфіка впливу митного тарифу на економіку малої і великої країни. 2. Характеристика авторитарної системи господарювання. <i>Розв'язати ситуаційне завдання по графічному відображенні моделі рівноваги попиту – пропозиції товару за умов авторитарії (велика країна).</i>	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 4
Тема 2.2. Вплив	1	0,5	8	Питання для обговорення:	Опитування, контроль за	2,5 – 4

митного тарифу на становище національного споживача і виробника та на доходи держави				1. Наслідки введення імпортного мита для потенційного покупця. 2. Доцільність застосування імпортного мита для захисту національного товаровиробника. <i>Розв'язати ситуаційне завдання: за допомогою графіку довести виграш виробника від введення імпортного мита на телевізори.</i>	виконанням завдань	
Тема 2.3. Чисті втрати країни від впровадження тарифного захисту	1	–	9	Питання для обговорення: 1. Сумарний вплив тарифного захисту на країну, що здійснює імпорт загалом. 2. Вплив тарифу на обмінний курс між валютами країн, залучених до торгівлі.	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 4
Тема 2.4. Визначення фактичного та оптимального рівня митного тарифу	1	0,5	10	Питання для обговорення: 1. Методика визначення реального рівня захисту національної галузі, що конкурує з імпортом. 2. Доцільність використання заборонного тарифу. <i>Розв'язати ситуаційне завдання: за допомогою графіку довести національний виграш від введення митного тарифу, що впливає на ціну, яка встановлюється іноземним виробником.</i>	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 3
Тема 2.5.	2	–	11	Питання для	Опитування,	2,5 – 4

Заходи регулювання зовнішньоекономічних відносин альтернативні митному тарифу				обговорення: 1. Вплив квоти на імпорту конкретного товару (довести графічно). 2. Побудова графіку, що відбиває наслідки від збільшення попиту на конкретний товар при застосуванні імпортової квоти.	контроль за виконанням завдань	
Тема 2.6. Характеристика механізму нарахування непрямих податків при здійсненні імпортової операції	1	0,5	12	Питання для обговорення: 1. Спосіб застосування акцизного збору з фіскальною метою. 2. Етап застосування акцизного збору при домішуванні протекціоністської цілі.	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 3
Тема 2.7. Моделювання алгоритму планування митних надходжень до Державного бюджету країни	1	0,5	13	Питання для обговорення: 1. Розв'язання ситуації щодо застосування різних механізмів нарахування податку на додану вартість двома країнами, що здійснюють між собою торговельні операції (на прикладі зовнішньоторговельних операцій України та Росії за конкретною групою товару).	Опитування, контроль за виконанням завдань	2 – 3
<i>Разом за модулем 2</i>	8	1,5				15 – 25
Разом за дисципліною	18	4				30 – 50

Практичне заняття №1

Тема: ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА МИТНОГО ТАРИФУ, ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Мета заняття: вивчити функції митного тарифу; розкрити економічну та торговельно-політичну роль мита, вивчити класифікацію мита та з'ясувати модель формування митного тарифу в залежності від функціональної направленості.

Питання для самоперевірки:

1. В чому полягає економічна роль митного тарифу?
2. Які завдання у своїй зовнішньоекономічній політиці вирішують країни при застосуванні митного тарифу?
3. Які функціональні ознаки притаманні миту?
4. В чому сутність регулятивної функціональної ознаки мита?
5. Наведіть модель використання митного тарифу з метою виконання фіскальної функції.
6. Імпортне мито – як ефект захисту зовнішньоторговельної політики.
7. Розкрийте політичну функцію митного тарифу.
8. Охарактеризуйте фіскальне мито.
9. Чим відрізняється протекціоністське мито від преференційного?
10. Визначення автономного мита.
11. Характеристика конвенційного мита.
12. Чому на ранніх етапах формування митно-тарифної політики застосовується автономний митний тариф.
13. Застосування номінального і реального митного тарифу як інструменту державного регулювання економічної ситуації у сфері міжнародних економічних відносин.
14. Які види мита застосовують за напрямком руху товарів?
15. надайте характеристику видам мита за терміном їхньої дії.
16. Чим відрізняється стале мито від змішаного?

Завдання №1

Вивчити географічне розташування регіональних митниць України та заповнити наступну таблицю:

№ з/п	Митна установа, код	Назва митниць	Митні пости

Завдання №2

Вивчити структуру Митного Кодексу України Занотувати у вільній формі зміст основних розділів Митного Кодексу України.

Завдання №3

У колонці праворуч знайти правильну відповідь до поданих подій. Знайдені відповіді занотувати у наступній формі: 1 = А, 2 = Б, і т.д.

1	Острогомський митний статут	А	1288 р.
2	Видано указ про безлімітну торгівлю київських купців по всій території Речі Посполитої	Б	26 квітня 1649 р.
3	Конституція гетьмана П. Орлика, яка містить ст. 16 про митні правила	В	28 березня 1755 р.
4	Укладено Універсал Б. Хмельницького з Московським царством про безлімітну торгівлю	Г	1497 р.
5	Створення Українського митного округу	Д	1710 р.
6	Скасування мита на Запоріжжі	Е	1767 р.
7	Указ Катерини II про вільну торгівлю	Є	1922 р.
8	Створено Генеральний Секретаріат у складі Генерального секретарства фінансів, створено Департамент митних зборів	Ж	11 лютого 1991 р.
9	Встановлення торгівельно-митних відносин Київської Русі з Угорщиною та Польщею	З	29 червня 1917 р.
10	Введено єдине мито	К	X – XI ст.
11	Почав діяти Ново торговельний статут щодо іноземних покупців	Л	7 лютого 1994 р.
12	У Київській Русі запроваджується практика пломбування товарів	М	1667 р.
13	Утворення Державного митного комітету України	Н	1653 р.
14	Затверджено Положення про митно-тарифну зону	О	X ст.

Практичне заняття №2

Тема: ВВІЗНЕ МИТО – ПОДАТОК НА ЗОВНІШНЮ ТОРГІВЛЮ

Мета заняття: вивчити основні цілі застосування імпортного мита, розкрити сутність тарифної ескалації, умови використання тарифної квоти (tariff quota), механізм застосування експортного мита з точки економічної теорії.

Питання для самоперевірки:

1. Вкажіть основні цілі застосування ввізного мита.
2. Що таке принципи тарифної ескалації?
3. Наведіть застосування імпортного мита на основі тарифної ескалації при ввезенні на територію України кави.
4. Чому тарифна ескалація особливо відчутна в економічно розвинутих країнах?
5. Проведіть аналіз механізму впливу мита на ціни і конкурентоспроможність товару.
6. Чому високі ставки митного тарифу стимулюють розвиток конкуренції і контрабанди в країні.
7. Чому українська система митно-тарифного регулювання характеризується як відкрита?
8. В чому полягає сутність концепції трансформації митного тарифу України?
9. Що таке середньозважена ставка ввізного мита?
10. Надайте етапи механізму нарахування і сплати ввізного мита.
11. Тарифна квота – як інструмент обмеження імпорту товарів.
12. Умови використання внутрішньо квотних та над квотних ставок мита.
13. Як систематизуються митні пільги?

Завдання №1

Довести застосування принципу тарифної ескалації при ввезенні на територію України кави.

Завдання №2

Довести, що тарифна ескалація дозволяє Україні, як країні-імпортеру чаю, стимулює виробітку його на своїй території.

Завдання №3

Побудувати графік застосування тарифної квоти на імпорт взуття із натуральної шкіри при наступних умовах:

- ціна рівноваги товару (W) до початку торгівлі склала 150 доларів США;
- при вільній торгівлі ціна товару становила 100 доларів США;
- за даною ціною країна виробляє 20 одиниць товару (Q_s);
- споживає 120 одиниць товару (Q_d);
- імпортує 100 одиниць ($Q_d - Q_s$).

Після застосування імпортного мита з метою захисту національного виробника, уряд вводить тарифну квоту, відповідно до якої імпорт перших двадцяти одиниць товару оподатковується адвалорним митом у розмірі 20% (20 доларів США), а імпорт яких перевищує 20 одиниць – ставкою мита в розмірі 40% (40 доларів США).

Практичне заняття №3

Тема: ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ МИТНОГО ТАРИФУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИДУ МИТА

Мета заняття: вивчити умови застосування експортного мита для захисту національного ринку, а також для збільшення доходної частини державного бюджету, придбати навички нарахування адвалорного, експортного, специфічного, комбінованого та змішаного мита та побудування графіків щодо механізму дії митного тарифу залежно від способу нарахування.

Питання для самоперевірки:

1. В яких країнах частіше застосовується експортне мито?
2. Чому впровадження експортного податку може бути фактором боротьби з інфляцією?
3. В чому полягає торговельно-політична роль експортного мита?
4. Який вид експортного мита застосовується в Україні?
5. В чому полягають переваги адвалорного мита?
6. Яким чином за допомогою адвалорного способу нарахування мита досягається фіскальний ефект?
7. Яким чином за допомогою адвалорного способу нарахування мита досягається ефект захисту?
8. В яких випадках застосовується специфічне мито?
9. В чому полягають переваги специфічного мита перед адвалорним?
10. Чим обумовлено застосування специфічних митних ставок в Україні?
11. За якими умовами використовується комбіноване мито.
12. Розкрити на конкретному прикладі механізм функціонування адвалорного мита.
13. Довести на конкретному прикладі як завдяки адвалорному миту підтримується фіксований рівень захисту внутрішнього ринку.

Завдання №1

Митна вартість товару дорівнює 1000 євро за 1 тону, а ставка специфічного митного тарифу на товар складає 50 євро за 1 тону.

Встановіть ціну товару в країні імпорту та адвалорний еквівалент специфічного тарифу на цей товар.

Завдання №2

Специфічне мито за один імпортований музикальний центр складає 100 доларів США.

Довести, що підвищення ціни за музикальний центр з 800 до 1200 доларів США знижує рівень захисту внутрішнього ринку за допомогою адвалорного еквівалента специфічного мита.

Завдання №3

Ставка комбінованого митного тарифу на партію імпортованих товарів в кількості 500 шт. становить 30%, але не менше 12 євро за штуку.

Вартість партії імпортованих товарів складає 2000 євро.

Розрахувати:

1. Розмір імпортованого мита в євро.
2. Ціну товару в країні імпорту за одиницю в євро.
3. Адвалорний еквівалент комбінованого митного тарифу на імпортований товар, %.
4. Митна вартість товару складає 3000 доларів США за одну тону. Тариф дорівнює 15% від митної вартості товару, плюс 70 доларів США за одну тону ваги даного товару.

Розрахувати розмір змішаного митного тарифу на цей товар в доларах США та його адвалорний еквівалент, в %.

Практичне заняття №4

Тема: ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБЛИВИХ ВИДІВ МИТА ЯК ОБМЕЖУВАЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Мета заняття: вивчити умови застосування надзвичайних тарифних заходів та придбати навички по нарахуванню: антидемпінгового, спеціального та компенсаційного мита.

Питання для самоперевірки:

1. Які види мита називають звичайними?
2. Які види мита застосовують в екстремальних ситуаціях?
3. Яким чином нараховується антидемпінгове (спеціальне чи компенсаційне) мито?
4. Розкрийте механізм застосування антидемпінгового мита.
5. За якими критеріями констатується факт демпінгу при реалізації товарів?
6. Як розраховується «нормальна вартість» товарів?
7. За якими показниками визначається збиток при імпорті «демпінгового» товару?
8. Відповідно до якого закону в Україні застосовується антидемпінгове мито?
9. Відповідно до ст. 6 ГАТТ яка держава вважається країною з ринковою чи неринковою економікою?
10. У яких випадках відповідно до законодавства України застосовується компенсаційне мито?

Завдання №1

Визначити продажну ціну на імпортовану продукцію за наданими умовами. Назва продукції – кольорові телевізори. Країна – виробник – Південна Корея.

1	Контрактна вартість товару	25 000 дол. США
2	Курс НБУ на день сплати митних платежів	8,4 грн./дол.
3	Митний збір за оформлення митної декларації	0,2 %
4	Сума фрахту	1000 дол.
5	Страховання вантажу	800 дол.
6	Ставки мита	
	а) преференційні	0%
	б) пільгові	10%
	в) повні	20%
7	Акцизний збір на імпортовану продукцію	10%
8	ПДВ на імпорт продукції	20 %

9	Питома вага витрат обігу до купівельної ціни	8%
10	Умовна рентабельність	30%
11	Умова постачання	FOB

Завдання №2

Відповідно до законодавства України розрахуйте митні платежі при ввезенні нового автомобіля «Шкода» з обсягом двигуна 1600 см³ на митну територію України в митному режимі «імпорту». Вартість визначена в «інвойсі» 10 000 дол. США. (Курс валют: 1 дол. США – 8,2, 1 євро – 10,4).

Завдання №3

Визначте загальну суму митних зборів за виклик працівників митниці для митного оформлення товару на підприємство, де вони зберігаються, якщо відомо, що:

- кількість працівників митниці – 2 чол.;
- термін оформлення 15 год., з яких 3 год. у неробочий час, 5 год. у вихідний день.

Курс долара США на день пред'явлення ВМД 8,2 грн. за 1 дол. США. Заповніть відповідну графу в ВМД.

Практичне заняття №5

Тема: ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ МИТНИХ СТАВОК ЗАЛЕЖНО ВІД КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ

Мета заняття: вивчити умови застосування простого та складного митного тарифу в світі та в Україні.

Питання для самоперевірки:

1. Дайте визначення простого митного тарифу.
2. Що таке складний митний тариф?
3. За якою схемою розвивається митний тариф більшості країн?
4. Як за походженням відрізняється простий митний тариф від складного?
5. Розкрийте використання складного виду мита на прикладі Росії та Японії.
6. Законодавча та схема застосування митних ставок в Україні.
7. В чому полягає різниця між преференційними та пільговими ставками?
8. Розкрийте специфіку користування Генеральною схемою преференцій (ГСП) для України.
9. За якими правилами звільняють від мита товари, що ввозяться в Україну?
10. Розкрийте схему використання пільгових ставок в Україні.
11. Який механізм застосування повних ставок в Україні?
12. Яким чином умови застосування митних ставок залежать від країни походження товару?

Завдання №1

Визначити суму платежів, які необхідно сплатити при ввозі в Україну продукції, яка визначена як давальницька сировина у випадку ввозу готової продукції протягом 90 календарних днів.

Таблиця 1 – Вихідні умови до розрахунку

№ з/п	Найменування товару	Трикотажне полотно
1	Код товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності	60.01
2	Країна експортер	Італія
3	Ціна за одиницю»	0,36 дол. США/м
4	Загальна кількість	4000м
5	Умови постачання	CIF
6	Готова продукція	пальто чоловічі
7	Загальна кількість готової продукції	1000 шт.
8	Курс НБУ, що діє на момент пред'явлення векселя до оплати	8,4 грн./дол. США

Таблиця 2 – Структура витрат до ціни контракту

№ з/п	Витрати	Питома вага витрат до ціни контракту
1	Ціна контракту на умовах постачання CIF	100%
2	Витрати в порту навантаження	3%
3	Втрати на навантаження судна	5%
4	Морський фрахт	14%
5	Експортні платежі	1%
6	Страховання FRA (морське)	7%
7	Послуга експедитора	4%
8	Витрати на розвантаження в порту призначення	5%

Додаток: Ставки митних платежів у відповідності до нормативних документів.

Завдання №2

Розрахуйте суму митних зборів за митне оформлення товарів у випадку ввезення на митний ліцензійний склад, якщо відомо, що митна вартість товару – 7500 дол. США, митна декларація складається з 4 додаткових аркушів, курс долара США на день пред'явлення ВМД складає 8,2 грн. за 1 дол. США. Заповніть відповідну графу в ВМД.

Завдання №3

Тонна цукру коштує в Україні 500 дол. США., у Білорусі – 470 дол. США., у Росії 450 дол. США. Відповідно до теорії рівноваги Україна є малою країною. Проаналізуйте наступну ситуацію яка стосується взаємовідносин між даними державами:

В Україні вводиться 50 %- відсотковий адвалерний митний тариф на ввезення цукру з Білорусії та Росії. Яким чином введення митного тарифу вплине на імпорт цукру?

Практичне заняття №6

Тема: ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАСТОСУВАННЯ МИТНОГО ТАРИФУ ДЛЯ КРАЇНИ. ВПЛИВ МИТНОГО ТАРИФУ НА СТАНОВИЩЕ НАЦІОНАЛЬНОГО СПОЖИВАЧА І ВИРОБНИКА ТА НА ДОХОДИ ДЕРЖАВИ

Мета заняття: набути навички графічної побудови моделі впливу митного тарифу як на економіку країни в цілому, так і на окремих суб'єктів (споживачів національних виробників, фірм-імпортерів, держави).

Питання для самоперевірки:

1. В чому полягає різниця між економікою малої і великої країни?
2. Охарактеризуйте модель рівноваги попиту і пропозиції товару за умов автаркії (мала країна).
3. Охарактеризуйте модель рівноваги виробництва, споживання та імпорту товару при вільній торгівлі (мала країна).
4. Охарактеризуйте модель впливу імпортного тарифу на економіку малої країни.
5. Охарактеризуйте модель рівноваги попиту і пропозиції товару за умов автаркії (велика країна).
6. Охарактеризуйте модель рівноваги виробництва, споживання та імпорту товару при вільній торгівлі (велика країна).
7. Охарактеризуйте модель впливу митного тарифу на економіку великої країни.
8. Охарактеризуйте модель виграшу виробника від введення імпортного мита.
9. Як митний тариф сприяє розвитку національного виробництва?
10. Проаналізуйте механізм використання субсидій для розширення національного виробництва.

Завдання №1

Спільне підприємство з кваліфікаційною іноземною інвестицією ввозить в рахунок статутного фонду устаткування друкарське, частина якого (50 %) було реалізовано на внутрішньому ринку. Визначити суму платежів, які необхідно сплатити при ввозі в Україну товарів до бюджету.

Таблиця 1 – Вихідні умови до розрахунку

Країна-експортер	Код товару згідно з ЗГС	Найменування товару	Ціна за одиницю. виміру	Загальна кількість, шт.	Умови постачання	Курс НБУ на момент реалізації товару
Австрія	84,43	друкарське устаткування	50000 дол. США	4 шт.	СІР	8,4 дол. США

Таблиця 2 – Структура витрат до ціни контракту

з/п	Витрати	Питома вага витрат до ціни контракту
1	Ціна контракту на умовах постачання СІР	100%
2	Витрати на транспортування в порту призначення	4%
3	Витрати на навантаження судна	2%
4	Морський фрахт	17 %
5	Експортні платежі	1%
6	Страховання FRA	7 %
7	Послуга експедитора	3%
8	Витрати на розвантаження в порту призначення	3%

Додаток: Ставки митних платежів у відповідності до нормативних документів.

Завдання №2

Класифікуйте до рівня підкатегорії, тобто визначте код відповідно до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності фрукти, що ввозяться на територію України. Товарна номенклатура наступна: папайя, абрикоси, персики, банани, ківі, інжир, тамаринд, мандарини, лимони, авокадо.

Завдання №3

На адресу української фірми АТЗТ «Союз» з Угорщини надійшов вантаж – фітинги латунні для труб (код згідно з УКТЗЕД 7412 20 00 00). Митна вартість товару становить – 74 000,16 грн. (гр. 45 ВМД). Ставка мита – 2 %. Нарахуйте ввізне мито у гр. 47 ВМД.

Практичне заняття №7

Тема: ЧИСТІ ВТРАТИ КРАЇНИ ВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ТАРИФНОГО ЗАХИСТУ. ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТИЧНОГО ТА ОПТИМАЛЬНОГО РІВНЯ МИТНОГО ТАРИФУ

Мета заняття: набуття навичок по врахування всіх «нюансів» при обрахування національного збитку від тарифів та інших торговельних бар'єрів та визначенню рівня захисту, що забезпечує мито.

Питання для самоперевірки:

1. Розкрийте механізм розрахунку фактичного рівня захисного мита.
2. Як розраховується реальний рівень захисту для галузі?
3. Чим відрізняється методика розрахунку реального рівня захисту галузі та національній галузі, що конкурує з імпортом?
4. В чому полягає національний вигравш від введення тарифу, який впливає на ціну, встановлену іноземними постачальниками?
5. В чому полягає національний вигравш від введення митного тарифу, що впливає на ціну, встановлену іноземним виробником?
6. Чому оптимальний тариф сприяє економічному вигравшу однієї країни, але призводить до втрат міжнародної економіки в цілому?
7. В якому випадку вигравш великої країни від покращення умов торгівлі перевищує економічні збитки, що виникають?
8. Чому оптимальний тариф сприяє економічному вигравшу однієї країни, але призводить до втрат міжнародної економіки в цілому?

Завдання №1

Розрахуйте загальну та середню вартість охорони та супроводження транзитних товарів по території України.

Таблиця – Вихідні дані до розрахунку

1	Транспортні засоби	– 4 одиниці (автотранспортні засоби, що заявлені для транзиту)
2	Відстань транзиту	– (S) = 1000 км (відстань, маршруту, що визначила митниця відправлення)
3	Кількість осіб супроводження	– (W) = 5чол.
4	Собівартість супроводження	– (C) = 7,15 грн (згідно з калькуляцією Держмиткому)
5	Собівартість одного кілометра руху	– (A) = 0,63 грн (км) згідно з калькуляцією Держмиткому)

6	Курс дол. США (для розрахунку)	– 8,4 грн (дол. США за станом на 1.01.04 р.)
7	Кількість машин супроводження	– (Wa) = 2 одиниці (визначає митниця відправлення)

Таблиця 2 – Попередні дані для розрахунку

1	(V) 50 км/год	Середня швидкість руху колони автотранспорту, що супроводжується митною охороною
2	10 год.	Дозволений сумарний час пресування колони транзитного автотранспорту на добу
3	4,019 дол. США/год.	Собівартість охорони та супроводження 1 інспектором митної охорони
4	0,35 дол. США/год.	Собівартість витрат одного кілометра пробігу автотранспортних засобів зі супроводженням митної охорони
5	2	Коефіцієнт, що враховує зворотний шлях до місця дислокації групи супроводження

Завдання №2

Класифікуйте до рівня підкатегорії, тобто визначте код відповідно до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності кондитерські вироби, що ввозяться на територію України. Товарна номенклатура наступна: жувальна гумка в пластинах, фруктові пастила, шоколад білий, шоколадні батончики, вафлі.

Завдання №3

Громадянин П.Н. Сидорчук ввіз із Росії в Україну поза митним контролем вантаж – продукти харчування загальною вартістю 5000 грн з метою доставити цей вантаж у м. Харків. Однак у м. Луганську в нього зламався автомобіль і він попросив свого друга Р.Г. Іваненка відвести цей вантаж у м. Харків, попередивши його, щоб він був обережним на постах ДАІ, тому що вантаж завезений в Україну з порушенням митних правил. Р.Г. Іваненко погодився допомогти своєму другу. Чи вбачаються ознаки ПМП з боку громадянина Р.Г. Іваненка?

Практичне заняття №8

Тема: ЗАХОДИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН АЛЬТЕРНАТИВНІ МИТНОМУ ТАРИФУ

Мета заняття: набуття навичок по застосуванню нетарифних механізмів державного регулювання зовнішньої торгівлі – імпорتنих квот.

Питання для самоперевірки:

1. В чому полягає сутність механізму дії імпоротної квоти за умов вільної конкуренції?
2. Інтерпретуйте ефект доходів від застосування імпоротної квоти порівняно із застосуванням імпортного тарифу.
3. В чому полягає відмінність в економічному змісті ефекту перерозподілу від застосування імпортного тарифу та імпоротної квоти?
4. Які наслідки провокує квота коли стає причиною монополізації внутрішнього ринку?
5. Які наслідки провокує квота, коли сприяє монополізації іноземних експортерів?
6. З яких причин перевага віддається імпортним квотам перед тарифними обмеженнями?
7. Чому у разі зростання попиту на товар імпортна квота має більш обмежувальний характер, ніж імпортне мито?
8. Яким чином за умов вільної конкуренції імпортна квота та митний тариф впливають на рівень добробуту?

Завдання №1

Підприємство, що займається оптовою реалізацією побутових радіаторів на ринку України отримало оферти від виробників з Китаю, Тайваню, Італії. Пропозиції подані в табл. № 1.

Таблиця 1

з/п	Потенційні постачальники	Ціна за одиницю товару / EXW /	Кількість, одиниць	Базисні умови поставки
1	Фірма Китаю	1200 юань	3000 шт.	FOB Шанхай
2	Фірма Тайваню	150 дол. США	3000 шт.	FAS Гонконг
3	Фірма Італії	140 Євро	3000 шт.	FCA Мілан

Ціна на аналогічні по якості товари на ринку України становить 1400 гривень.

Таблиця 2 – Структура витрат в ціні

№з/п	Витрати	Питома вага
1	Ціна товару на умовах поставки EXW	100%
2	Перевірка якості	0,1%
3	Упаковка і маркування	0,3%
4	Навантаження на транспортний засіб	0,2%
5	Доставка до основного перевізника	4,0%
6	Експортне мито	3,0%
7	Навантаження на основний транспорт	0,2%
8	Страховання перевезення	1,5%
9	Оплата основного транспорту	6,0%
10	Розвантаження	0,2%
11	Доставка від основного транспорту	2,0%
12	Розвантаження на складі підприємства	0,2%

Код товару по ТН ЗЕД 85.16.29 100. По першій і другій позиції є сертифікат походження товару.

Завдання

1. Визначте фактурну вартість кожного з потенційних контрактів.
2. Розрахуйте митну вартість кожного із потенційних контрактів.
3. У відповідності до законодавства України розрахуйте основні платежі при розмитненні товарів.
4. Визначте суму коштів які повинна перерахувати фірма на рахунок митниці.
5. Визначте загальну вартість оприбуткованого імпортного товару.
6. Розрахуйте ціну реалізації імпортного товару якщо торгова надбавка не перевищує 20 % загальної вартості.
7. Визначте оптимальну пропозицію серед запропонованих варіантів.

Завдання №2

Вантаж надійшов до митниці призначення 1.11.2003 р. Дата доставки вантажу 2.11.2003 р. Власник вантажу надав вантаж до митного оформлення 23.11.2003р. Визначте суму митного збору за перебування товарів під митними контролем, якщо відомо, що загальна митна вартість складає 20000 грн.. Заповніть відповідну графу ВМД.

Завдання №3

Митна вартість вантажу, який надано до митного оформлення становить 5000 грн. (Графа 12 ВМД) Нарахуйте митний збір за митне оформлення товарів та інших предметів та правильно заповніть відповідну графу ВМД.

Практичне заняття №9

Тема: ХАРАКТЕРИСТИКА МЕХАНІЗМУ НАРАХУВАННЯ НЕПРЯМИХ ПОДАТКІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ. МОДЕЛЮВАННЯ АЛГОРИТМУ ПЛАНУВАННЯ МИТНИХ НАДХОДЖЕНЬ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ КРАЇНИ.

Мета заняття: набуття практичних навичок по нарахуванню акцизних зборів, розрахунку бази оподаткування, суми податку на додану вартість, ціни реалізації товару при здійсненні експортно-імпортних операцій.

Питання для самоперевірки:

1. Чому акцизний збір є важливим інструментом регулювання зовнішньоекономічної діяльності?
2. Які види акцизних зборів розрізняють залежно від суб'єкта сплати?
3. Хто є платниками акцизного збору при експорті та імпорті товарів?
4. Розкрийте механізм застосування акцизного збору, як заходу регулювання імпорту товарів.
5. Надайте порядок нарахування акцизного збору в Україні, який встановлений з березня 2000 року.
6. Які особливості мають нарахування акцизних зборів?
7. Яким чином розраховується облікова ціна, за якою суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності оприбутковують імпортний товар?
8. Чим відрізняється ціна реалізації імпортного товару від його вартості?
9. Який нормативний акт України встановлює розмір ставки податку на додану вартість?
10. В чому полягає сутність механізму стягування податку на додану вартість в зовнішньоторговельних відносинах за принципом призначення?

Завдання №1

Визначте загальну суму митних зборів за виклик працівників митниці для митного оформлення товару на підприємство, де вони зберігаються, якщо відомо, що:

- кількість працівників митниці – 2 чол.;
- термін оформлення 15 год., з яких 3 год. у неробочий час, 5 год. у вихідний день.

Курс долара США на день пред'явлення ВМД 5,5 грн за 1 дол. США. Заповніть відповідну графу в ВМД.

Завдання №2

Відповідно до законодавства України розрахуйте митні платежі при ввезенні нового автомобіля «Шкода» з обсягом двигуна 1600 см³ на митну

територію України в митному режимі «імпорту». Вартість визначена в «інвойсі» 10000 дол. США. (Курс валют: 1 дол. США. – 5,5 грн, 1 євро – 5,6 грн).

Завдання №3

Відповідно до законодавства України розрахуйте митні платежі при ввезенні нового автомобіля «Форд» з обсягом двигуна 2500 см³ на митну територію України в митному режимі «імпорту». Вартість визначена в «інвойсі» 20000 дол. США. (Курс валют: 1 дол. США. – 5,5 грн, 1 євро – 5,6 грн).

Вартість за висновком експерта 25000 дол. США.

Завдання №4

Розрахуйте суму митних зборів за митне оформлення товарів у випадку ввезення на митний ліцензійний склад, якщо відомо, що митна вартість товару – 7500 дол. США, митна декларація складається з 4 додаткових аркушів, курс долара США на день пред'явлення ВМД складає 5,4 грн. за 1 дол. США. Заповніть відповідну графу в ВМД.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

Навчальні посібники та підручники

1. Гребельник О.П. Митна справа: підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.
2. Ковальський В.С., Демський О.С. Митне регулювання в Україні (Митний кодекс України: Законодавство): збірник. – К.: «Юрінком Інтер», 2012 – 424 с.
3. Основи митної справи в Україні: підручник /За ред. П.В. Пашка К.: Знання, 2008 – 651 с.

Законодавчі та інструктивні матеріали

4. Митний кодекс України. Закон України від 13.03.2012 № 4495 – VI.
5. «Положення про Державну митну службу України». Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 940 зі змінами і доповненнями.
6. «Про зовнішньоекономічну діяльність». Закон України від 16.04.1991 р. №959 – XII зі змінами і доповненнями.
7. «Про Митний тариф України». Закон України від 5 квітня 2001 року № 2371 – III зі змінами і доповненнями.
8. «Про ветеринарну медицину». Закон України від 25.06.1992 р. №2498 – XII зі змінами і доповненнями.
9. «Про транзит вантажів». Закон України від 20.10.1999 р. №1172 – XIV зі змінами і доповненнями.
10. «Про авторське право і суміжні права». Закон України від 23.12.1993 р. №3792 – XII зі змінами і доповненнями.
11. «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України». Закон України від 21.01.1994 р. № 3857 – XII зі змінами і доповненнями.
12. «Про встановлення показників питомої ваги давальницької сировини у загальній вартості готової продукції за окремими видами операцій у зовнішньоекономічних відносинах». Постанова КМУ №418 від 2 квітня 1998 р. зі змінами і доповненнями.
13. «Положення про вантажну митну декларацію». Постанова КМУ №574 від 09.06.97р. зі змінами і доповненнями.
14. «Про затвердження Порядку створення зон митного контролю та їх функціонування». Постанова КМУ № 1947 від 25.12.2002 р.
15. «Про стандартизацію та сертифікацію». Декрет КМУ № 46 – 93 від 10.05.1993 р. зі змінами і доповненнями.
16. «Про створення регіональних митниць та митниць ДМСУ». Наказ ДМСУ № 564 від 20.12.1996 р.
17. «Інструкція про порядок заповнення вантажної митної декларації». Наказ ДМСУ № 933 від 07.11. 2007 р.

18. «Положення про порядок здійснення контролю за доставкою вантажів у митниці призначення». Наказ ДМСУ № 771 від 8.12.1998 р. зі змінами і доповненнями.

19. «Про затвердження типової технології митного контролю та митного оформлення товарів та інших предметів». Наказ ДМСУ №828 від 30.12.1998 р. зі змінами і доповненнями.

20. «Про затвердження Правил митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України». Наказ ДМСУ № 1118 від 17 листопада 2005 року.

21. Порядок перевезень вантажів під митними печатками і пломбами з застосуванням книжки МДП : Збірник нормативних документів. - Х.: Центр «Інтеркрос», 2000. – 223с.

Додаткова література

22. Прусс В.М., Пітерська В.М. Організація митної справи в Україні: навч. посібник. – Одеса: Фенікс, 2009. – 254 с.

23. Дмитрієнко Ю.М. Сучасна митна справа в Україні: проблеми і перспективи: Навчально-методичний посібник. - Харків: «Курсор», 2004. – 265 с.

24. Ківалов С.В., Кормич Б.А. Митна політика України: підруч. – Одеса: Юр. літ-ра, 2002. – 255 с.

25. Коломацька С.П. Зовнішньоекономічна діяльність в Україні: правове регулювання та гарантії здійснення: К.: ВД «Професіонал», 2004. – 287 с.

26. Макогон Ю. В., Яценко А.Б. Митна справа: Навчальний посібник – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 224с.

27. Митний контроль та митне оформлення. Навчальний посібник / М.М. Каленський, П.В. Пашко, І.Г. Бережнюк, А.Р. Дегтярьов, В.Г. Деркач, С.С. Терещенко; За ред. М.М. Каленського, П.В. Пашка. – К.: Т-во «Знання», 2002. – 280 с.

28. Науменко В.П. Применение таможенных режимов в Украине: теория и практика, рекомендации: практ. пособие. – К.: Знання, 2005. – 430 с.

29. Основи митної справи: навчальний посібник /За ред. В.П. Пашка, К.: Знання, 2002.– 319 с.

30. Пашко П.В. Основи митної справи в Україні: Навчальний посібник. – К.: «Знання», 2004. – 732с.

31. Румянцев А.П., Румянцева Н.С Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2004. – 384 с.

32. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності. – К.: «Юрист», 2-ге видання. – 2004. – 323 с.

33.Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Довідник: У 2 Т. / За заг. ред. В.Л. Іванова. – Львів: НТЦ «Леонорм – стандарт», 2001. – Т. 1. – 282 с. – Т. 2. – 300 с.

34. Ярема Б.П. Особливості оподаткування товарів при переміщенні через митний кордон України: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 272с.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ.....	4
ПЛАНИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
Практичне заняття №1.....	11
Практичне заняття №2.....	13
Практичне заняття №3.....	15
Практичне заняття №4.....	17
Практичне заняття №5.....	19
Практичне заняття №6.....	21
Практичне заняття №7.....	23
Практичне заняття №8.....	25
Практичне заняття №9.....	27
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	29

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Укладачі:

ГОЛОВКО Микола Павлович
КОЛЕСНИК Тетяна Леонідівна

МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

**для студентів денної, заочної та прискореної форми навчання
факультету товарознавства і торговельного підприємництва
за напрямом підготовки
6.050302 «Товарознавство та експертиза в митній справі»**

Підп. до друку __.__.13. Формат 60 × 84 1/16. Папір офсет. Друк офсет.
Обл.-вид. арк. 5,5. Ум. друк. арк. 4,5. Тираж 50 прим. Замов. №

Видавець і виготовлювач
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333. Харків-61051.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.